

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Instrvctio Magistri Novitiorvm

Juan <de Jesús Maria>

Coloniæ, 1613

Cap. 8. De prudentia in experiendis Nouitijs.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-48543](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-48543)

Cap. 8. De prudentia in experiendis

Nouitijs.

1 **A**D omne militię siue corporalis siue spiritualis genus experientia, ex omnium sapientum sententia, plurimum ponderis habent. Ex ijs quippe decernitur, quisnam idoneus, vel ineptus sit: & probatione seclusa, vix de re tanta prudenter decerni potest. Quapropter, cum Religiosi omnes ad spirituales militiam nomina dederint, ad Magistri spectat officium, Nouitios experiri.

2 Personis ergo, circumstantijsq; perpensis, iniunget ad tempus Nouitijs aliqua cœnobij ministeria, vbi cum secularibus non sic commercium: vt exploret, an ijs occasionibus, obedientiæ, humilitatis mansuetudinis, silentij tenaces sint. An passiones effrænes prædant. An mentem à præsentie Dei studio relaxet, & eiusmodi alia: quæ, si Nouitiatus annum integrum non probati ducerent, celare, & ouina pelle lupos contegere valerent.

3 Rebus maturè perpensis, submittet prudentiores aliquos patres, vt Nouitios

d

tios

tios tentent, ad aliquid præterordi- &
 nem agendum. Vt pateat qua cor- m
 dis constantia sint, an humanis rationi- fic
 bus succumbant, an inobedientiæ fide gl
 permaneant. Exemplum sit. Si pater ca
 aliquis è grauioribus Nouitium obui- m
 um artificiosè de valetudine, alij suè re- fa
 bus minimè necessarijs interroget pro- de
 lixeq; moretur, idem tamen multa eius 5
 modi rogans, & nisi respondeat, iram ter
 simulans, donec vel gloriosè tacendo N
 vincat, vel inconstantia signum loquē- qu
 do exhibeat. Idem sic importuna in hu
 stantia ad modicam aquam, absque ve- vi
 nia superioris, degustandam, sub præ- 6
 textu caloris nimij. Rem scilicet exte- pr
 nuando, ob paruitatem, nimiumq; ius un
 appellando, si Nouitius omninò absti- da
 nere velit. En exempla duo satis famili- m
 aria, quibus alia similia & plurima, & 7
 creberrima succurrent: quæ si pruden- ph
 ter adhibeantur; ad cursum perfectio- tu
 nis incitandum opportunissima sunt ne
 4 Proderit interdum, vt Magister ipsi ob
 per se, aut, re maturè discussa per alios tis
 ira simulata, Nouitios nonnullis verbis 8
 asperioribus exagitet, vestibus laceris mi
 &

& fordidis induat, verberibus, aut alijs
 monasticae disciplinae, & sanctae morti-
 ficationis instrumentis exerceat: vt ne-
 glectui, propter Christum haberi dis-
 cant. Vitabit autem in exercitijs eius-
 modi quae risum excitare possint, ne
 sancta exercitia in modos saeculares
 degenerent.

5 Praecipiet aliqua seu verè seu appare-
 ter rationi contraria, puta, quae vires
 Novitij alicuius excedant: vt exploret,
 qua fide, obedientiam colat: an ratione
 humana nimis utantur, an obedientiae
 viribus omnia se posse confidant.

6 Nonnunquam simulabit obliuionem,
 prostratos per aliquod temporis spati-
 um velut oblitus relinquens, quos re-
 clarguit, ad patientiae, & humilitatis exa-
 men.

7 Imputabit eis aliqua falsa verbis am-
 phibologicis velata, puta, esum, vel po-
 tum dieb⁹ Ieiunij regularis, vel sermo-
 nem tempore nocturni silentij: ac eos,
 ob id, obiurgabit, vt virtutem humilita-
 tis, ac mansuetudinis ediscant.

8 His tamen in experimentis, alijsq; si-
 milibus, obseruet cuiusque mores, &

ingenium: nec magni pendat quorundam apparentem humilitatem, qui san-
eiusmodi neglectum non valde detre-
ctant, quòd naturam degenerem sortiti
sint. Constat enim vilitatem hanc lōg
à vera humiliatē distare. Sed pro mag-
no ducat contemptum sensu vehemen-
ter renitente subire, & arduitatē hanc
lucta longa superare; ne pro veris vir-
tutibus falsas eleganter pictas nostrae
salutis inimicus obtrudat.

9 Consideret Magister supradicta expe-
rimenta ita debere. Nouitijs attempera-
ri, vt (nisi extraordinaria aliqua ratio
contrarium exposcat) breuia, & inter-
calata sint; ne fortē nouellos milites ci-
bo solido nondum affuetos mēstitia ve-
xet, vel opprimat. Exploret vnumquē
quē dum mortificationibus exercetur
an aliquid iu praesenti detegat, vel futu-
rum portendat, quod Religioni possit
officere: Patresq; de re fideliter mone-
at, quod exemplo subiecto rectius ani-
maduertet.

10 Etenim si nosset alicui è discipulo
vitiū aliquod graue, siue naturale, siue
ex consuetudine, siue ex fragilitate, au-

quauit

quavis alia de causa, altè firmiterq; impressum fuisse; deberet eniti, vt is spontè recederet, vel à Patribus expelleretur: nisi tantus in eo diuinæ gratiæ vigor cerneretur, qui vitium, accedente mediocri Magistri diligentia, extirpádum persuaderet. Pauci quippe eiusmodi vitij affecti ita sui victoria potiuntur, vt in claustris nō potiùs noceant, quam proficiant: tametsi vocationis calore primum concepto benè affecti videantur.

Cap. 9. De prudentia erga Nouitios tentationibus vexatos.

Campus hic latissimè patet: multiplices quippe tētationes longam orationem exposcunt si de ijs preste agendum sit. Verùm tractatio hæc à nobis modò suscipienda non est, cū habeat in alijs scriptoribus capita & Nouitij, & alijs hominibus communia. Eodem enim modo Nouitius, ac cæteri homines, tētationes fidei, castitatis, desperationis, aliasq; similes propulsare debet. Hic tamen Magistri prudentiam, qua erga tentatos vti debet, tractare cōlium est.

d 3

2 Pri-